

- העותרים:**
1. פורום המשפחות השכולות
 2. האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד טל חסין ואח'
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל

- נ ג ד -

- המשיבים:**
1. שר החינוך
 2. הממונה על התכניות החיצוניות וקידום שותפויות, משרד החינוך
 3. ועדת המכרזים, משרד החינוך

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רחוב מח"ל 7 (קומה 1), מעלות דפנה, ירושלים
ת"ד 49333, מיקוד: 9149301
דוא"ל: EZ-JER@justice.gov.il

תגובת העותרים להחלטת המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 26.1.2025, מתכבדים העותרים להגיש את תגובתם להודעת הפסילה החמישית של התכנית החינוכית של פורום המשפחות השכולות, "מפגשי דיאלוג", אשר הומצאה לעותרים ביום 25.1.2025.

1. כבר בפתח הדברים יטענו העותרים שאין מדובר בהחלטה חדשה, כטענת המשיבים. סגנון הכתיבה שונה, אריזת הטיעונים אחרת, אולם במהותה זו היא אותה החלטה ממש שנתקפה בעתירות הקודמות (עת"מ 56993-09-23 פורום המשפחות השכולות נ' הממונה על התכניות החיצוניות וקידום שותפויות במשרד החינוך (22.4.2024); ובעת"מ 32169-09-24 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר החינוך (2.7.2025)).
2. גם הפעם טענות המשיבים הן שלא ניתן להשוות בין שכול לשכול; שתלמידים הם "קהל שבוי"; שתכני פעילות פורום המשפחות השכולות (להלן גם: **הפורום**) בכנות סותרת את עקרונות חוק חינוך ממלכתי, תשי"ג-1953 (להלן: **חוק חינוך ממלכתי או החוק**); שהתכנית החינוכית של הפורום, "מפגשי דיאלוג", פוגעת בצבא ובחייליו; שהיא חותרת תחת החינוך לשירות משמעותי; שבחלק מסיפורי חברי הפורום נעשה שימוש במושג "כיבוש"; ושהיא פוגעת ברגשות תלמידים ואנשי הצוותים החינוכיים. טענות אלה כולן זכו למענה מלא הן בעתירה הנוכחית והן בהליכים הקודמים, שנספחים מהם צורפו לעתירה.
3. נתייחס לטענות המשיבים כסדרן.

טענת הסמכות

4. בסעיף 7 להחלטה קובעים המשיבים, שמניעת פעילות הסותרת את תכני החינוך הממלכתי אינה מחייבת קביעת כללים מכוח סעיף 2(ב) לחוק חינוך ממלכתי, שכן כללים כאלה נדרשים רק לשם מניעת פעילות

במוסד חינוך של מי שפעילותו מחוץ למוסד עומדת בסתירה למטרות החוק, "ללא קשר לתוכן הפעילות שהוא מקיים במוסד החינוך". זו היא פרשנות תמוהה, נטולת עיגון בחוק ובדברי ההסבר לו.

5. אכן, התיקון שנעשה בחוק חינוך ממלכתי בשנת 2018, אשר במסגרתו נוסף לחוק סעיף 2(ב) אשר כונה "חוק ההשתקה" וחוק "שוברים שתיקה", נועד לאפשר לשר למנוע מארגונים שנטען נגדם שהם פועלים נגד צה"ל להיכנס לבתי הספר (ראו, למשל, יהונתן ליס, "הכנסת אישרה את החוק שנועד לאסור על כניסת שוברים שתיקה לבית הספר", הארץ, 17.7.2018). אולם סעיף 2(ב) עצמו, כמו גם דברי ההסבר לו, אינם עורכים כל הבחנה בין פעילות בתוך בית הספר ומחוץ לו לצורך מניעת כניסת אדם או גוף למוסדות החינוך. קבלת פרשנות המשיבים אף תוביל למסקנה אבסורדית: הכללים לא יחולו על מי שפעילותו מחוץ לבית הספר אינה סותרת את מטרות החינוך הממלכתי, אך פעילותו בכתות חותרת תחתן.

6. זאת ועוד. כאמור, אין זה ההליך המשפטי הראשון שנאלצים העותרים לנהל בגין החלטות חוזרות ונשנות לפסול את "מפגשי דיאלוג" ממאגר התכניות החיצוניות (מאגר גפ"ן). כבר בהודעת הפסילה הראשונה, מאוגוסט 2023, הודיעה המשיבה 2 לעותרים, כי "לא ניתן לכלול במאגר תכניות המופעלות על ידי ארגון זה (פורום המשפחות השכולות) בשל המטרות אשר חרט על דגלו ואותן הוא פועל לקדם", וכן כי "ספק גם אם בעתיד ניתן יהיה לכלול במאגר התכניות של משרד החינוך תכניות אחרות שיוצעו על ידי הארגון, אשר יכללו, באופן בלתי נמנע, תפיסות ואמירות שבלבית התפיסה הערכית של הארגון" (ראו סעיף 33 לעתירה ופסק הדין בעת"מ 56993-09-23, בפסקה 9 (להלן: **פסק הדין בעת"מ 56993-09-23** או **פסק הדין**)). המשיב 1, שר החינוך, הודיע שוב ושוב, לאחרונה בשלהי נובמבר 2025, שהוא לא ייתן לארגון "קיצוני" ו"עויין" כדוגמת "פורום המשפחות השכולות הפלסטיני" להיכנס לבתי ספר (ראו במבוא לעתירה). הטענה המשתמעת מדברי המשיבים לפיה הפסילה הנוכחית, החמישית במספר, מתבצעת רק על רקע תכני "מפגשי דיאלוג" היא היתממות הגובלת בחוסר תום לב.

7. בהקשר הסמכות נזכיר עוד, שאמת המידה שקבע המחוקק לאיסור על פעילות של אדם או של גוף בבתי הספר, היא סתירה **חמורה ומשמעותית** למטרות החינוך הממלכתי (סעיף 2(ב) לחוק חינוך ממלכתי). בשום שלב, לאורך כל ההחלטה, לא טוענים לכך המשיבים (וראו גם פסק הדין בעת"מ 56993-09-23, בפסקה 26). ההחלטה אף אינה מפרטת אלו סעיפים מסעיפי מטרות חוק חינוך ממלכתי "מפגשי דיאלוג" סותרת לכאורה, למעט את זו הקבועה בסעיף 2(א)(13), העוסקת בשירות משמעותי. טענה שגם היא, כפי שיפורט בהמשך, משוללת יסוד.

8. נוכח פרשנות המשיבים לסעיף 2(ב) לחוק חינוך ממלכתי, מצופה היה שתחסם דרכם לכתות הלימוד של ארגונים המטיפים נגד יחסים חד מיניים והשתייכות לקהילת הלהט"ב, שקוראים להדרת נשים מהמרחב הציבורי ומצה"ל, הקוראים להדתה, לחזרה בתשובה ולבניית בית המקדש השלישי ומבזים ערבים. כל אלה הן תמות שסותרות במובהק את מטרות החינוך הממלכתי. אולם עמותות שמקדמות ערכים פסולים עדיין נכנסות לבתי הספר. לא מכבר, באמצע ינואר 2026, פורסם ששלושה מהארגונים שנכנסים לכתות הם "המכון היהודי למשפחה", הידוע בעמדותיו הלהט"ביות ו"טופוביות ובקריאותיו לטיפול המרה, אשר העביר 14 פעילויות ב-12 בתי ספר בשנת הלימודים 2024; ארגון "רבני קהילות", המטיף למניעת התבוללות שהפעיל אף הוא תכניות ב-14 בתי ספר ממלכתיים בשנתיים האחרונות; ועמותת "ראש יהודי", המתגאה במפעלות ההדתה וההחזרה בתשובה שלה (לירן כוג'הינוף, "בעקבות הכרעת

בג"ץ: נחשפו העמותות שחודרות לבתי הספר, כאן, 15.01.2026; "חינוך חופשי, עמותות לא ליברליות הפועלות במסגרת גפ"ן ומשווקות לבתי ספר ממלכתיים", **ישראל חופשית**, יולי 2024 (המחקר המלא מופיע באתר ישראל חופשית)). נזכיר, שנדרשה עתירה מנהלית ופסק דין בה, על מנת שמשרד החינוך יפרסם נתונים אודות כניסת העמותות לבית הספר, צריכת התכניות שלהן והתשלום עבורן (עת"מ (י-ם) 3173-04-24 התנועה לחופש המידע נ' משרד החינוך (11.12.2024)).

טענת חוסר איזון, מורכבות והצורך בהצגת השקפות עולם שונות

9. בבסיס טענה זו (פסקאות 8 ו-15 להחלטה), אשר גם היא עלתה בעבר וקיבלה מענה, מצויה קביעת המשיבים, שהתכנית "אינה כוללת כחלק ממנה איזון הולם ובסופו של דבר היא מבוססת על השקפת עולם אחת"; זאת, לכאורה, בסתירה להוראות חוזר המנכ"ל בנושא השיח על נושאים שנויים במחלוקת (התכנית הלאומית ללמידה משמעותית - השיח החינוכי על נושאים שנויים במחלוקת, הוראת קבע 0012 (להלן: **חוזר המנכ"ל בנושא השיח על נושאים שנויים במחלוקת או חוזר המנכ"ל**)).

10. נחזור ונזכיר: מטרתו של חוזר מנכ"ל זה היא לעודד ולהמריץ את בתי הספר והמורים לעסוק בנושאים שנויים במחלוקת, כדי לחזק את מעורבות התלמידים בסוגיות מוסריות וחברתיות, לרבות בנושאים פוליטיים ואקטואליים. עידוד שיח כזה, נקבע בחוזר, הוא חלק מהחינוך למעורבות אזרחית-חברתית, מדרבן לקיחת אחריות חברתית, ומעודד תלמידים לפתיחות, לסובלנות, לדיאלוג ולחשיבה מעמיקה, "שהם ממטרות החינוך הממלכתי". העיסוק בנושאים אלה יכול להתבצע, בין היתר, באמצעות פעילות של גופים חיצוניים.

11. החוזר מייחד פרק נפרד לאופן ההתייחסות בכתות לנושאים קונטרוברסליים וטעונים רגשית, ומתווה כללים לו. בפרק 2.1 לחוזר נדרשת הצגת תפיסות עולם והשקפות שונות לנושא שבמוקד השיחה. אולם הרחבת היריעה, כפי שטענו העותרים בעבר, מוטלת על עובדי ההוראה, לא על המרצים וספקי התכניות החיצוניות (ראו גם: סעיף 98 לעתירה). אף חוזר מנכ"ל סג/3(א), שכותרתו היא "הזמנת מרצים – שמירה על איזון", מטיל את מלאכת האיזון על הצוות החינוכי בבית הספר. חוזר זה קובע, שמנהלי בתי הספר "מתבקשים לשמור על איזון בשעה שהם מזמינים הרצאות שיש בהן כדי להשפיע על עמדות התלמידים ועל חשיבתם".

12. טענת המשיבים נגד התכנית, לפיה היא מציגה "השקפת עולם אחת", מופרכת אף היא. מטיבן של תכניות המופיעות במאגר, ובפרט אלה שמופנות לתלמידים בוגרים בשכבות העליונות, הוא שהן מנסות להעמיק בנושא שעל הפרק. איש לא מצפה, למשל, שבמהלך תכנית שעוסקת בשירות משמעותי תוצג אף האופציה לסרבנות מצפון, או שבתכנית העוסקת בערכי המשפחה המסורתית יוצגו מודלים אחרים לזוגיות ומשפחה, בהם נישואין חד מיניים והורות יחידנית. תלמידי החטיבות העליונות בשלים ומסוגלים להתמודד עם נושאים מורכבים, להיחשף למפגש בן שעה וחצי העוסק בתמה אחת ומעמיק בה, במועד אחר להשתתף בתכנית שמציגה תפיסת עולם שונה בסוגיה, ולאחר מכן לנהל דיון מושכל על הנושא. תלמידים בני 17 ו-18, למעלה מעשור אחרי כניסתם לבתי הספר, יכולים וראויים להתמודד עם נושאים מורכבים לעומקם.

הטענה כי תלמידים הם לכאורה "קהל שבוי"

13. גם ימיה של טענה זו ארוכים, וגם היא הופיעה כבר בהחלטת הפסילה הראשונה (זו הפעם בפסקה 8 להחלטה). על כן העותרים יצינו רק שוב, שתלמידי החטיבות העליונות, להן מיועד המפגש, בני נוער על סף גיוס או שמתקרבים אליו, אינם קהל שבוי ואינם חיים בבועה. הם מודעים למציאות החיים המדממת בישראל ובשטחים, מלחמת 7 באוקטובר לא פסחה עליהם, ולרבים מהם יש עמדות מוצקות ביחס לסכסוך. עשרות מנהלות ומנהלי בתי הספר (ולמען הדיוק 129), שתבעו מהמשיב 1 לבטל את החלטתו לאסור על הפורום להיכנס לכתות, דחו אף הם טענה זו (ראו: נספח 9/ע לעתירה ופסקאות 8, 11, 13, 26 לפסק הדין).

טענות נוספות תחת הכותרת "בחינת התכנית"

14. בסעיף 11 להחלטה קובלים המשיבים על כך שלא ברור, לכאורה, מהו הרכב חברי הפורום המשתתפים בתכנית, והאם שני הנציגים הפלסטינים שסיפורם כלול במסמך ההבהרות שהוגש למשיבים אשתקד, ביום 22.12.2024 (נספח 18/ע), הם הנציגים הפלסטינים היחידים הפועלים במסגרתה. לטענה זו, שכבר הופיעה בהחלטת הפסילה מיום 5.1.2025, ניתן מענה הן במסמך ההבהרות והן בעתירה. העותרים פירטו שמאז תחילת המלחמה והסגר המוטל על הגדה התכנית נערכת עם מנחים ישראליים בלבד, ושהיא תמשיך לפעול בפורמט זה לפחות עד שיוסר הסגר ויינתנו לפלסטינים אישורי כניסה לישראל (סעיף 22 לעתירה, סעיף 4 למסמך ההבהרות).

15. כ-10 חברי פורום פלסטינים שעברו הכשרה להגשת "מפגשי דיאלוג" לתלמידים נכנסו לבתי הספר בימות שגרה, לפני המלחמה. העותרים הסבירו זה מכבר, שבשל הזמן הקצר שקצב בית המשפט להגשת ההבהרות, ובשל כך שהמסמך נכתב בעיצומה של המלחמה, ניתן היה להגיש רק את סיפוריהם של שניים מהם (סעיף 53 לעתירה). העותרים אינם מתנגדים להגיש למשיבים סיפורים נוספים של פלסטינים כשתאפשר חזרתם לישראל ולבתי הספר, אולם עד שיוסר הסגר ויינתנו היתרי כניסה לישראל לחברי הפורום הפלסטינים, מעבירים את התכנית, כאמור, שני מנחים ישראליים, בהם כאלה שהצטרפו למשפחות השכול בטבח 7.10 ובמלחמה הממושכת שפרצה בעקבותיו.

16. "השוואת הנרטיב של השכול הפלסטיני לשכול היהודי" (סעיפים 13-14 להחלטה). גם לנושא זה נדרשו העותרים ובית המשפט בעבר, וגם בו הם עסקו החל מהחלטת הפסילה הראשונה. מקומו לא נפקד מהעתירות הקודמות ומזו הנוכחית (סעיף 114 לעתירה). הניסיון לייפות כאן את הטענה, ולכלול בה מושגים כמו "נרטיב" ו"שוויון מהותי", אינו מחפה על העובדה שזו היא אותה טענה ממש: לא מקובלת על פרנסי המשרד השוואה בין שכול לשכול. ודוקו: התכנית אינה עורכת השוואה בין חללי צה"ל ונפגעי פעולות איבה לבין "מעשי רצח מובהקים שביצעו ארגוני טרור פלסטינים", כפי שנטען בסעיף 14 להחלטה, היא אף לא משווה שכול לשכול. התכנית עוסקת בכאב שמסבים הסכסוך והשכול לשני העמים, בצורך הדחוף לסיימם ובניסיונות לעשות כן באמצעות הידברות ופיוס חרף ומתוך הכאב, שהוא נחלת שני הצדדים. "כאב הוא נטול צדדים", קבעו גם מנהלות ומנהלים, "וההכרה בו היא משימה אנושית חינוכית מהמעלה הראשונה" (סעיף 36 לעתירה). העותרים ישובו ויאמרו בצער, שמוטב היה שלא תעלה על הכתב טענה כה אנטי חינוכית ונטולת חמלה, בוודאי לא ממי שאמון על חינוך ילדי ישראל כולם - ימנים ושמאלנים, ערבים ויהודים.

17. אף לטענה החוזרת לפיה "השוואה זו סותרת" את מטרות החוק לחנך לשירות משמעותי - הפעם היחידה במסמך המשיבים שבה מופיע איזשהו סעיף קונקרטי ממטרות החינוך הממלכתי ש"מפגשי דיאלוג" סותרת לכאורה - כבר סופקו תשובות. על כן יסתפקו העותרים בהפניה חוזרת למכתב המנהלים, בו נקבע כי "מפגשי דיאלוג" מועברים בכתות לצד תכניות שעוסקות בשירות משמעותי, ושאינן כל סתירה בין השניים. יעידו על כך אף אחוזי הגיוס הגבוהים שמאפיינים בתי ספר שנוהגים לארח את התכנית בקביעות, בהם הריאלי בחיפה והתיכון שליד האוניברסיטה בירושלים.

18. ולבסוף, לא למותר להזכיר את שנטען בעתירה: אין מדובר רק בטענה מופרכת ואנטי חינוכית, אלא גם בכזו שהמשפט דחה. "ריבוי דעות... אין בו משום תופעה שלילית או פגם... ולא זו בלבד, אלא שיש בריבוי הדעות והגישות כדי יצירתה של הרמוניה, של אחדות מתוך השוני... ריבוי הדעות הוא חלק מהותי ומבורך בכלל חייה של חברה מתוקנת" (דברי המשנה לנשיא אלון בע"ב 2/84 ניימן נ' יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת האחת-עשרה, פ"ד לט (2) 225, 295 (1985)). הדברים מצוטטים בהסכמה בפסק דין העוסק בטקס זיכרון משותף ישראלי-פלסטיני שהפורום שותף לו (בג"ץ 2964/18 חוג ההורים – פורום המשפחות, משפחות שכולות למען שלום נ' שר הביטחון, פסקה 11 (17.4.2018)). הוסיפה על כך השופטת ברון בפרשה נוספת שעסקה בטקס (בג"ץ 3052/19 לוחמים לשלום בע"מ נ' שר הביטחון (6.5.2019)): "בטקס הזיכרון המשותף לישראלים ולפלסטינים שאיבדו את חייהם במסגרת הסכסוך בין העמים, המתקיים זו השנה ה-14, יש מטרה מוצהרת ומסר ברור של פיוס ושלוש. מנקודת מבטם, נראה כי חברו כאן מי שמבקשים בפועלם ובאופן אקטיבי, לשנות מציאות של איבה ולהפיח תקווה. לעיתים השכול, מעין שותפות גורל, יכול שיהווה מקור להזדהות ולאחדות, עד כמה שהדברים קשים להיאמר. המחיר הכבד שנגבה מן המשתתפים יש בו כדי לקרב לבבות ולהבקיע חומות המפרידות בין מי שבהגדרה משתייכים לשני מחנות. כוחה של החברה הישראלית, ודווקא ביום זה, הוא ביכולתה להכיל את הקולות השונים שבתוכה. כי הרי בסוף 'כולנו רקמה אנושית אחת חיה'..."

הטענה ל"קשיים הנובעים מתכני התכנית"

19. בפרק ב' להחלטת המשיבים, שכותרתו היא "קשיים הנובעים מתכני התכנית" (סעיפים 16 ו-17 להחלטה), נקבע כי מסמך ההבהרות ודוחות הבקרה מציגים אמירות, ש"אינן עולות כשלעצמן בקנה אחד עם מטרות החינוך הממלכתי ומציבות קשיים פדגוגיים נוספים". בהמשך מובאת סדרת ציטוטים מתוך סיפורי המנחים, שקריאה בהם מגלה שהם מעידים על מורכבות הסכסוך ועל השלכותיו על שני העמים, ועל הצורך לראות את בני האדם משני צדי הגבול ולחתור לסיומו. באמירות אלה, המלוות בתיאורי המציאות, אין שום פסול, והמשיבים לא פירטו כיצד, מדוע ואיזו ממטרותיו היפות של חוק חינוך ממלכתי הן סותרות.

20. עוד בהקשר פרק זה דומה שיש להזכיר למשיבים ש"הנרטיב הממלכתי" אינו ערך; שאת הביטויים שבחרו לצטט וכינו "ביטויים המעבירים נרטיב פלסטיני" ביטאו בעיקר ישראלים; ושהעמדות המתבטאות בציטוטים, אשר לטענת המשיבים אינן עולות בקנה אחד עם "הנרטיב הממלכתי", עונות במדויק למצוות החוק "לחנך אדם להיות אוהב אדם", "לפתח יחס של כבוד לזכויות האדם וחירויות היסוד", "בהן כמובן הזכות לחיים, לשלמות הגוף ולכבוד", "לתרבותו ולהשקפותיו של הזולת", וכן "לחנך לחתירה לשלום ולסובלנות ביחסים בין בני אדם ובין עמים". הן עונות אף על הציווי בחוק לחנך לחשיבה עצמאית ולטפח את כוח השיפוט והביקורת (סעיף 2(א)(7) לחוק). הן אף הולמות במדויק את מטרותיו

של חוזר המנכ"ל. העותרים מניחים, שאפילו המשיבים לא סבורים שניתן להציג את הכיבוש כמתנת האל וישראל לפלסטינים, או שניתן וצריך לחסום מתלמידים מידע על פניו היומיומיים. אחרי הכל, חלקם יתייצב בקרוב לשירות בשטחים.

21. בשל אלה, מופרכת אף הטענה בדבר "הצגת צה"ל כצבא לא מוסרי", המהווה תמונת מראה לטענות בדבר ביזוי צה"ל וחייליו. טענות אלה נדחו על ידי העותרים פעם אחר פעם, ולא נמצא להן כל בסיס גם בדו"חות הבקרים שביקרו בכתות, אשר בין היתר עסקו בהתייחסות הדוברים לצבא ולפעילותו. נהפוך הוא. נקבע בהם ש"לא נאמרו דברים יוצאי דופן נגד גיוס לצה"ל, צה"ל, או מדינת ישראל" (ראו סעיפים 84-89 לעתירה). אף מנהלות ומנהלים קבעו שאין במפגשי דיאלוג שום ממד של ביזוי צה"ל וחייליו או השפלתם, ואף לא ערעור על עצם קיומו (נספח ע/9).

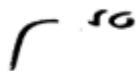
22. מלחמות, כמו שנקבע בציטוטים הנלווים לטענה זו, אכן פוגעות בחפים מפשע, וקביעות המשיבים לפיהן ביטוי זה משתמע "כמתייחס בעיקר לפעולות צה"ל ולא לפעולות טרור" נטול קונטקסט ועיגון בטקסט, מהווה מופת לרידוד שיח, ועדות נוספת למאמציהם הנואשים למצוא פסול בתכנית. התנגדות המשיבים למשפט "יצר התוקפנות קיים בכולנו, בנסיבות מסוימות הוא עלול לפרוץ החוצה כביטוי לרוע נורא, והאחריות של כל אחד ואחת מאיתנו היא לדעת לרסן אותו", כבר מתעלמת לחלוטין מעשרות שנות מחקר בפסיכולוגיה חברתית שעסק בטבע האנושי (די אם נזכיר את [ניסוי הכלא של סטנפורד](#), שערך פרופ' פיליפ זימברדו בשנות ה-70, ואת [הניסוי](#) שערך עשור קודם לכן עמיתו מאוניברסיטת ייל, הפסיכולוג סטנלי מילגרם, שבחן את מידת ההיענות של סטודנטים לציית לסמכות, שהורתה להם לחשמל סטודנטים אחרים).

23. אין בכוונת העותרים להתייחס לכל משפט ומשפט בהחלטת המשיבים, ודומה שאין בכך כל צורך. חלקם אף אינם נהירים. מהו "ההקשר הפדגוגי" של השימוש במושג כיבוש (סעיף 19 להחלטה), מושג שגור בחברה הישראלית, בצה"ל ובתקשורת, אשר בוודאי אינו זר לתלמידי החטיבות העליונות, כפי שנטען כבר. תמוהה אף הטענה בדבר הצורך "לשים בצד" ו"להתעלם מהמחלוקות הלאומיות וההיסטוריות שבין הצדדים לטובת ניהול שיח סביב הכאב האנושי שבשכול" (סעיף 15(ב) להחלטה). "מפגשי דיאלוג" אינה עוסקת בכאב בוואקום. היא מציגה אותו דווקא ככוח המניע להידברות, לראיית האחר, לחתירה לשלום; רגש שנרתם לסיום הסכסוך במטרה שלא להמיט עוד מוות, שכול וכאב על המעורבים בו. גם לטענה לפגיעה ברגשות תלמידים ובצוות החינוכי (סעיף 15(ג) להחלטה) כבר סיפקו העותרים מענה. תלמידים, מורים ובני משפחות שכולות נמנים על צדדים שונים של המפה הפוליטית ומחזיקים בעמדות מגוונות כלפי הסכסוך, השלכותיו, הצידוק לו והצורך בסיומו. הן ארגון משפחות השכול "במותם ציוו לנו דמוקרטיה" (נספח ע/8 לעתירה) והן מכתב המנהלות והמנהלים, עמדו על הפגיעה שמסב סילוק התכנית מהמאגר למשפחות שכולות. במציאות הישראלית אין כמעט בית שלא חווה שכול. הוא לא פסח על תלמידים ואנשי הצוותים החינוכיים. ובכל מקרה, לא כופים על תלמידים להשתתף במפגשים אלה.

24. מהאמור לעיל עולה, אם כן, שהחלטת המשיבים שלא לכלול את התכנית בגפ"ן נשענת על אותם טיעונים בדיוק בגינם נפסלה התכנית בעבר. זו אינה החלטה חדשה, אלא רק אריזה חדשה לאותן טענות שהעלו המשיבים זה מכבר, ואשר מענה מדוקדק להם מצוי בעתירה ובנספחים שנלוו לה. העותרים ישובו וידגישו: "מפגשי דיאלוג" הולמת להפליא את מטרות החינוך הממלכתי, את חוזר המנכ"ל בדבר השיח

בנושאים שנויים במחלוקת וחינוך הנשען על ערכים ליברליים והומניסטיים. היא אינה הולמת את תפיסות עולמו של העומד בראש המשרד. בכך אין הצדקה לפסילת התכנית. על כן מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים להגיש כתב תשובה לאלתר, ולקיים את הדיון במועדו.

28 בינואר 2026

טל חסין, עו"ד

ב"כ העותרים